

Mas Pubill

Castellfollit del Boix

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	El Molinot. Nord-oest de Castellfollit del Boix
Emplaçament	Des de Castellfollit del Boix agafar el camí de Grevalosa i seguir pel camí de Castellar fins la finca
Alçada:	589

Coordenades:

Latitud:	41.68178
Longitud:	1.65036
UTM Est (X):	387670
UTM Nord (Y):	4615325

Classificació

Número de fitxa	08059 - 321
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani Popular
Segle	XIV-XX
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Restaurada 2006-2019
Protecció	Inexistent
Número inventari	16406
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Privada
Titular:	08058A004000210000PA

Fitxes associades:

[Molí del Pubill](#)

[Terrassola](#)

[Cal Culleraire](#)

Mas d'en Boix

Cal Muntaner

Can Grau

Can Vives

Autoria de la fitxa

Núria Cabañas. Web Cultura, SCP.

Data de registre de la fitxa:

dl., 17/05/2021 - 20:33

Descripció

El Pubill es tracta d'un mas format a partir de l'annexa de diversos volums que configuren l'actual edifici. Inicialment aquesta construcció s'originà a partir d'una torre defensiva, de planta quadrada i on a dia d'avui encara són visibles diverses espitlleres. Posteriorment, per la banda de llevant s'hi adossà un cos, de planta quadrangular, de planta baixa pis i golfes amb la coberta a dues aigües amb el carener paral·lel a la façana principal, orientada a migjorn. Al frontis s'hi conserva l'antic portal d'accés, d'arc de mig punt adovellat amb l'any 1656 amb l'abreviació de Crist gravat a la pedra clau i la porta de fusta a dues batents amb el gravat ANTON MUNTANER 1765. A l'alçada del primer pis s'hi obren dues finestres, una de les quals conserva l'antiga llinda de pedra amb l'any 1794. A l'interior d'aquest cos, la planta baixa conserva l'antic paviment de lloses i la coberta en volta de canó i els antics estables i una menjadora al costat esquerre. No obstant l'any 1913 Josep Marser va dur a terme una reforma en aquest espai amb la construcció de dos cups de vi. Entorn al segle XVIII la finca fou ampliada amb la construcció de dos annexes. Un es va adossar a la façana de llevant del cos annexa a la torre en el qual s'hi conserva una llinda d'una finestra amb l'any 1739 i un segon cos annexa a la façana de ponent de la torre primigènia. En aquest cas, també hi ha una llinda amb l'any 1749 en una de les finestres del primer pis. Sembla ser que aquestes edificacions haurien estat realitzades per Jaume Muntaner. Posteriorment, s'annexionaren diversos cossos més, tant a la banda de llevant com de ponent. A la banda de llevant s'hi construí un volum de planta rectangular, actualment cobert amb una coberta a quatre vessants on antigament hi havia la zona de l'eixida. Dels cossos annexes a la zona de ponent en destaca una llinda de porta amb la inscripció ANTONI MUNTANER ME FET FER LO 1793. Aquests cossos corresponen antics coberts avui dia reconvertits en una gran sala polivalent. Davant la finca, a la banda de llevant hi ha l'antiga pallissa, actualment reformada i els antics cups de vi del segle XIX. Es tracta d'un conjunt de 4 tines de planta circular amb els cairons interiors una de les quals fou dividida mitjançant un envà en dos espais d'emmagatzematge. A la façana de llevant es conserven les quatre boixes de les tines amb les dates de 1876, 1867, 1854 i 1864 gravats, i indicatius de l'auge de la producció de vi en aquest mas.

Història

En un capbreu de l'any 1450 apareix citat el mas Pubill com a mas Torrealisina amb Jaume de Torrealisina com a cap de família, qui havia de pagar el delma a la Pia Almonia en relació a la collita de la finca i el cens per les terres del mas, ja que no n'era el propietari. L'any 1479 amb un capbreu de la Pia Almoïna Jaume de Torrealisina apareix citat com a Jaume Torre del mas Torrealisina o del mas de la Torre indistintament. A partir de l'any 1537 es documenta a Pere Muntaner com a cap de família del mas Torrealisina. En aquest moment, Pere Muntaner també posseeix el mas Torresola i el mas Reguell. No obstant, en els fogatges de 1553 apareix com Pere Torra del mas de Torrealisina. A principis del segle XVII està sota la tutela de Joan Muntaner, descendent de Pere Muntaner. Segons un document de compra l'any 1646 Macià Muntaner va adquirir el mas Vives de Castellfollit a Maria Torres, filla dels amos del mas Vidales. A partir del segle XVIII el mas rebia el nom de mas Muntaner de Grevalosa, per tal de diferenciar-lo del mas Muntaner de Castellfollit. A mitjan d'aquest segle, Jaume Muntaner va adquirir el mas Boix, mas abandonat i agregat al

mas Grau amb totes les seves terres. Anton Muntaner Torra, fill de Jaume, és qui va dur a terme grans reformes al mas i qui va construir el molí. És amb Anton que el mas es anomena el Pubill atès que rep el sobrenom de “el Pubill”. A principis del segle XIX se’n va fer càrrec Joan Muntaner Viladés, fill d’Anton, qui va deixar com a masover de la finca al seu germà Ramon Muntaner. No obstant, l’any 1852 el mas va ser adquirit per Isidre Muntaner Soldevila, fill de Joan Muntaner, qui va incrementar la superfície del cultiu de la vinya degut a l’arribada de la fil·loxera a França i al construcció de diverses tines. A la seva mort, els seus béns foren llegats a la seva neboda Maria Jaume Muntaner qui a la seva mort (1908) va llegar tots els seus béns al seu fill Josep Marcé i Jaume.

Bibliografia

Inventari del Patrimoni Cultural Immobile de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic del terme municipal de Castellfollit del Boix. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya.

VILA, M. (Inèdit): Estudi històrico-arqueològic del Mas i el Molí del Pubill (Castellfollit del Boix, El Bages). N°Expedient: 747 K121 N-068 2020/2-29505.

